

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET SZAKLAPJA

61. évfolyam

10-11 szám

1946 november 1

Szaporítsunk műrajjal*

Írta: **Lovász Ferenc**, a Marosvásárhely és Vidéke Méhészkör alelnöke

Az okszerű méhészkedés egyik alapfeltevétele a műúton való szaporítás és az abból folyó anyanevelés. A műrajkészítés és anyanevelés általam gyakorolt és továbbképző tanfolyamon előadott módja a következő:

Már kora tavasszal, mihelyt az időjárás az első tüzetes átvizsgálást megengedi, rendszerint május közepén, kiválasztom két legjobb tulajdonságú családomat és ezeket serkenteni kezdem.

A serkentést a következőképpen végzem: minden estére egy mézes keret oldalának egyharmadát lefedelem, meleg vízzel meglocsolom és a kaptárba hátul behelyezem. A kaptárt melegen tartom, ha az éjszakák hűvösek, úgy az ablak mögé melegített téglát teszlek. Gondoskodom a család belső itatásáról meleg sós vízzel. Ezt az eljárást folytatom április közepéig. Ekkor a két családot meganyátlánitom és a serkentést most már felülről folytatom az itatóüvegéből, esténként egy decis adagot adok fele méz, fele víz arányban, melegen mindaddig, amíg a család fedett anyabölcsöket épít. Közben az anyátlánítás után öt nappal a már befedett anyabölcsöket leszedem.

Az anyátlánítással egyidőben egy harmadik népes családot gondozásba veszek, szűk térre szorítom és az utóbb körülírt módon serkentem. Ennél a harmadik családnál jól petező fiatal anya van és gondoskodom, hogy heresejtjei legyenek bőven. Szóval ennek a harmadik családnak a hivatása, hogy korai és szép heréket adjon.

* Az EME által a Marosvásárhely és Vidéke Méhészkörrel karöltve Marosvásárhelyt rendezett méhészeti továbbképző tanfolyamon tartott előadás rövid kivonata.

Az előbbi két családot a meganyátlánítás után 12-13 nappal a található szűp fejlett anyabölcsök és népesedés szerint felosztom anyanevelő családokká, meghagyva a törzscsaládoknál is két-két anyabölcsöt. Ha az így benépesített anyanevelőkben az anyák kikelnek és megtermékenyülésük sikerült, akkor ezek felhasználásával megkezdem a műrajkészítést (május első felében).

A műrajkészítés könnyű. A megosztásra alkalmas fejlett családokat egyszerűen két felé osztom, olyképpen, hogy a műrajnak kedvezzek úgy fiasítok, mint méz és építmeny tekintetében. Tudnunk kell ugyanis, hogy a kijáró méhek a törzscsaládhoz térnek vissza s így a műrajnak 5-6 napig nem lesz kijáró méhe, miért is tanácsos legalább ezideig híg, meleg oldattal itatni. A műraj elkészítése után a termékeny anyákat 24 óra múlva adom be a szokásos módon.

Az ilyen módon való szaporítással az időn is úgy én, mint követőim 100 százalékos szaporulatot értünk el. De tovább megyek, a vándortanyán ezektől a műrajoktól kétszer pergettünk 15-20 kg. mézet, kiépítették egészen a fészkeküket, ahogyan azt a résztvevőknek be is mutattam és meg van a teleléshez szükséges mézük.

Az első anyák felhasználása után az

MŰLÉPET

ÉS MINDENMÉ MÉHÉSZETI
FELSZERELÉST SZÁLLIT

Kezdői Gyula
Dzierzon Méhészete

Oradea, Tudor Vladimirescu 65.

anyanevelőket egyesítem felére és ezekkel további anyákat neveltetek. Így mindig anya áll rendelkezésemre, hogy rajzertt családokat megosszam vagy a meg nem felelő anyákat leváltssam. Végül az évad végén, az anyanevelők végleges egyesítésével nyerek 2—3 jó családot.

Ez volna dióhéjban összefoglalva az általam gyakorolt műrajkészítés és anyanevelés módja. Az ilyen módon való szapo-

riással nem degenerálódnak a méh, sőt igazi nemesítés csak ez úton történhet, mert mindig a legjobb tulajdonságú családoktól nevelem az anyákat és heréket. Építtetni is szépen lehet, természetesen egész műlépről, mert ha hordás van és teret adunk, épít a méh. Ezzel szemben nem kell rajt lesni, befogni és nem veszteti a család el az idejét a rajzásra való készülődéssel.

Méhészeti tanulmányi kirándulások

Az EME a nyár és az őszi folyamán több méhészeti tanulmányi kirándulást rendezett egyrészt a vidéki méhészetek megismerése, másrészt a személyes kapcsolatok szorosabbá fűzése és vélemények kicserélése céljából.

Marosvásárhely és Szováta. Az első kirándulást Marosvásárhelyre a méhészeti továbbképző tanfolyamra, onnan tovább a Szováta mellett lévő Mezőhavasi vándortanyára rendeztük Marosvásárhely és Vidéke Méhészkörrel karöltve. A továbbképző tanfolyamon értékes előadásokat tartottak, mintegy 60—70 hallgató előtt Katsó Sámuel köri elnök, Lovász Ferenc köri alelnök, Netiu Demeter EME alelnök és dr. Szövérdi Ferenc titkár. A vándortanyára Kolozsvárról is több tagtársunk küldött méhcsaládokat Katsó Sámuel köri elnök lelkes közreműködésének eredményeképpen. A méhészkör példát mutató tevékenysége nyomán az EME elhatározta, hogy a jövőben gyakorlatilag is fel fogja karolni a vándorlás kérdését. A vándortanyán a méhcsaládok 10—40 kg. mézet gyűjtöttek egyenkint.

Gyalu. A második kirándulás 2 autóbuszon Gyaluba volt, Netiu Demeter EME alelnök mint a méhesébe. A 60 családból álló méhes sok hasznos és értékes látni-valót nyújtott a résztvevőknek.

Székelykocsárd és Marosujvár voltak a következő állomások. Kocsárdon Kovács József lelkes méhésztársunk, Ujváron Danila Victor tagtársunk emeletesen elhelyezett, jól felszerelt és szakszerűen kezelt raihesét tekintette meg a társaság.

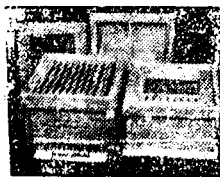
Nagyenyeden Vásárhelyi Albert példásan betelelt, egységes kaptárokból álló méhesét tekintettük meg, akinek a háborús vesztesége 60 méhcsalád volt. Majd Pataki Sándor 12 családos méhészetét látogattuk meg, melyet a Zsilvölgyből szállított haza Enyedre 7 napos úton veszteség nélkül a tavaly decemberben és az idén 11 rajt és 70 kg. mézet kapott szimpla deszkájú kaptáraiból. Konetsny Ferenc feülről kezelhető, anyanevelővel kombinált kaptárakba helyezett méheit néztük meg ezután, ahol a rajokat törzscsaládoknak is megfelelő méhállománnyal és mézzel találtuk. Úgyes vízmelegítőt láttunk itten. Egy kis láda tetéjére helyezett bádoggal víztartályt alulról egy petróleumlámpa melegíti és a vízen úszó tutajon meleg vizet kapnak a méhek. Végül Fővényesi Bertalan kollégiumi tanár 65 családból álló mintaméhesét tekintettük meg. Házigazdáink mindenütt a legmelegebb méhésztársi szeretettel fogadták és látták el a társaság tagjait.

Raktáron tartjuk az erdélyi nagy és erdélyi kis, valamint az erdélyi bundás kaptárokat napi áron

Megrendelésre vasúton is szállítjuk. Készítünk rendelés után bármilyen más kaptárokat is. Gépen csapozott vályus keret kapható. — Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

VÁRADI BÉLA
kaptárkészítő üzeme Kolozsvár, Tellmann-utca 13. szám.

A méhészet adómentessége

Írta: dr. Mócsi Károly

Egyes adókiivető szervek a méhészetre külön jövedelmi adót róttak ki, volt olyan eset, ahol a pergetéshez ellenőrt küldték ki, ismét más helyen az egészségügyi hatóságok vetettek ki egészségügyi eljárási illetéket.

A különadó ellen költséges egyéni fellebbezés útján védekezünk s érvünk az volt, hogy a földadóban a méhészek jövedelme épp úgy benne foglaltatik, mint a más háziállatok: nyulak, baromfiak, disznók, stb. tartása és csak akkor engedhető meg a külön adó kirovása ha az a birtokkal arányban nem álló, nagyobb méreteket, kereskedelmi jellegűt öltött. Nem nyújtott ez az érvelés rendszeres védelmet a csak kerttel rendelkező, vagy bérelt telken lakó méhészek esetén. A hivatalos lap 1941. április 1-i, 78. számában megjelent egyes adókivetéséről szóló törvény 38. szakasza előírja az adómentes jövedelemforrásokat. Ebbe iktatta be i) pontként a hivatalos lap 1943. április 1-i, 78. számában megjelent módosító törvény a méhészeteket. Fellebbezés esetén a mentesítő törvény szövegét románul kell ismerni s ez a következő: „Art. 38 din legea pentru asazarea contribuțiilorlor directe asupra veniturilor din 1 Apr. 1941 spune: Se scutesc de impozit: 1.-i) (Adăugire din 1 Apr. 1943). Stupinele”. A mentesítés teljes és minden magyarázatot kizár.

Az egészségügyi eljárási díjak „Taxe sanitare” alól való mentesítés szövegét a „Buletinul Apicultorilor” 1943. évi 147. oldalán lehet megtalálni. Tekintettel arra, hogy román hatóságok előtt kell érvül felhasználni, jónak látom ezt teljes egészében ideiktatni:

Ministerul Agriculturii și Domeniilor,
Direcție Creșterii Animalelor
Nr. 131542 din 15. Iunie 1943.
Onor

Societatea Centrală de Apicultură
din România

București

Avem onoarea a vă face cunoscut, că în urma intervențiilor făcute de către acest Minister, Președinția Consiliului de Miniștri ne încununțează că s'au luat dispozițiuni, ca apicultorii să fie scutiți de orice taxe sanitare. Vă rugăm a aduce aceasta la cunoștința tuturor stuparilor.

Director: Indescifrabil.

Șeful Bir. Agricol, Dr. Gh. Russu.

Magyarul: Föld- és Birtokügyi Minisztérium Állattenyésztési Igazgatósága, 1943

június 13. A Romániai Központi Méhész Egyesületnek Bukarest. Szám: 31.542.

Van szerencsénk tudomásukra hozni, hogy a minisztériumunk közbenjárására a Minisztertanács Elnöksége értestett, miszerint kellő lépéseket tettek arra, hogy a méhészet mindenféle egészségügyi illeték alól mentesüljön. Kérjük szíveskedjék ezt a méhészek tudomására hozni. Igazgató: Olvashatatlan aláírás. A miniszteri iroda vezetője: dr. Russu György sk.

EGYESÜLETI ÉLET

AZ EME IGAZGATÓ VÁLASZTMÁNYANAK ÜLÉSEI

1946 VI. 9. Az EME igazgató-választmánya ünnepi ülést tartott június 9-én a Stief Ottó tb. elnök ünnepelésére, abból az alkalomból, hogy az EME rendezésében az 50.ik ingyenes méhészeti tanfolyamot vezette. Az ünnepség lefolyásáról a M. K. 9. számában beszámoltunk.

1946 VIII. 8. Az augusztusi gyűlésen tudomásul vette a választmány a szovátai továbbképző tanfolyam és tanulmányi kirándulás beszámolóját. A választmány elhatározta, hogy a vándorlás kérdését a jövőben gyakorlati alapon is felkarolja és az intézkedések megtételére az Elnökséget felkéri. A választmány szerkesztőbizottságába: Farkas Árpád, Netiu Demeter alelnököket és dr. Mócsi Károly jogtanácsost választja meg.

1946 VIII. 16. Az ingyenes méhészeti tanfolyamokról szóló jelentések tudomásul vétele után a választmány kimondotta, hogy a telep omladozó raktárépületét újból építi. Az anyagokhoz szükségességeket az egyesület megszavazza, az épület lebontását és újjáépítését kaláka munkában az igazgató-választmány tagjai vállalták.

1946. X. 6. A választmány elhatározta, hogy az 1947. év folyamán a vidéken is rendez ingyenes méhészeti tanfolyamokat. A szovátai, gyalui, székelykocsárdi, marosújvári és nagyenyedi tanulmányi kirándulásokról szóló beszámoló kapcsán a választmány elhatározta, hogy hasonló kirándulásokat a jövőben is rendez. A választmány az 1947. évi közgyűlés idejéig február 2-ára tűzte ki. Kimondta a választmány, hogy a Méhészeti Közlöny-t a jövőben lehetőleg havonként rendszeresen kiadja. A választmány a Marosvásárhelyi Méhészkör kérésére két téli hó-

napra átengedte a körnek a viaszfertőtlenítőt és műlép-prést. A jogtanácsos jelentés után 186 új tagot vett fel az egyesület.

KÉRELEM T. TAGJAINKHOZ

Az EME igazgató-választmánya elhatározta, hogy a Méhészeti Közlönyt a jövőben ismét havonként rendszeresen kiadja. Amíg az egyesület anyagilag megerősödik, csak 4 oldal terjedelemben. *Négy oldalon is csak úgy tudja kiadni a lapot az egyesület, ha a T. Tagtársaink a vállalt kötelezettségüknek eleget téve, a tagdíjakat rendszeresen befizetik.* Az egyesület rövidesen kiküldi a hátralékos tagtársaknak a felszólítást a hátralékok részletezésével. A felszólítás nyomdai és postai költsége anyagilag jelentős megterhelést jelent. *Kérjük ezért, hogy újabb felszólítás bevétele nélkül minden hátralékos tagtársunk az értesítés vételétől számított 8 napon belül küldje be a tartozását.* Nagy különbséget jelent az, hogy a folyó évi tagdíjat január vagy decemberben fizetik be, amikor az árakban hetek leforgása alatt is igen nagy eltérések vannak.

Kolozsvár, 1946 október hó.

Az EME Elnöksége.

FELHÍVÁS A MÉHCSALÁDOKKAL VALÓ VÁNDORLÁSRA

Az EME igazgató-választmánya elhatározta, hogy a méztermelés fokozásának biztosítása érdekében a tagok részére a méhcsaládokkal való vándorlást az 1947. évre a méhészkörökkel egyetértőleg megszervezi. Felkutatja idejében Erdély legjobb méhlegelőit, a környékbeli vándorolni hajlító tagokat külön csoportokba szervezi. Az egyes csoportok külön kezelőt választanak, aki az összes méhcsaládokat a vándortanyán kezeli. A tagok megszervezik az ellenőrzést. A méhek szállítására, a vándortanya kezelésére, a költségek elosztására és általában a vándorlásra, az egyesület külön szabályzat tervezetét készíti az

érdekeltek tájékoztatására. Miután az előkészületi munkákat a tél folyamán ohajtjuk elvégezni, felhívjuk a vándorlás iránt érdeklődő tagjainkat, hogy ebbeli szándékukat egyelőre minden kötelezettség nélkül, az egyesülethez 30 napon belül bejelenteni szíveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK

MEHESZETI VÁNDORGYÜLESEK KOLOZSVÁRT. Az egyesület kolozsvári tagjai minden második szerdán megtartották vándorgyűlésüket, amelynek kapcsán meglátogatták Blahunka Lajos, Burcharth József, dr. Fugulyán Katalin, Ötvös László, Sala József, Moci István és Rebreanu Mária tagtársak méhészetét. A téli hónapokban az összejöveteleket az egyesület hivatalos helyiségében tartjuk meg, nov. 6-án, 20-án és az ezt követő minden második szerdán d. u. 6 órakor.

MEHESZETI TANFOLYAMOK KOLOZSVÁRT. Az E. M. E. az idén 4 ingyenes méhészeti tanfolyamot rendezett Kolozsvárt, május, június, augusztus és október hó folyamán. Mind a négyet Stief Ottó tb. elnök vezette az egyesület házsongárdi méhészeti telepén.

MÉZ, VIASZ, MŰLÉP ÁRAK. A méz ára Kolozsvárt 70—90.000 lej kg.-onként. A viasz kg.-onként 50—60.000 lej. Műlép 90—110.000 le. Méhcsaládok 350—600.000 lej minőség szerint kaptárostól, illetve kassától. Bukarestben a méz ára 80.000 lej kg.-onként, a kasokból kivágott mézeslépet ugyancsak 80.000 lejért árulják kilogramonként.

APRÓHIRDETESEK

2 MÉHCSALÁD komplett vándorkapitárban eladó, Kolozsvár, Rákóczi-ut 15, Ötvös László.

MÉHESZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI RÉSZI-MÉHÉSZETI EGYESÜLET SZAKLAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Str. Regalá-utca 22. szám.

Telefon 204 szám.

Felölős szerkesztő:

Török Bálint tb. alelnök, főtítkár.

A Méhészeti Közlönyt az E. M. E. tagjai 3.000 lejes évi tagdíj fejében tagsági illetményként kapják.